

نقد حال، جلد اوّل
پیشینه‌ی عرفان و تصوّف مولانا
دکتر کاظم محمدی

Dr. Kazem Mohammadi

محمّدی وایقانی، کاظم، ۱۳۴۰ -

نقد حال: پیشینه‌ی عرفان و تصوف مولانا / کاظم محمّدی.

کرج: نجم کبری، ۱۳۹۳.

۱۵۸ ص.

ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۵-۴۲-۳

شابک دوره

۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۵-۴۳-۰

شابک جلد ۱:

کتاب حاضر برگرفته از برنامه رادیویی شبکه فرهنگ تحت عنوان «نقد حال» است.

نمایه

پیشینه‌ی عرفان و تصوف مولانا

مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۳ قی - عرفان.

عرفان - تصوف.

PIR ۵۳۰۷/۴۳م ۱۳۹۳

۱۶۱/۳۲

۳۶۰۰۹۶۰

نام کتاب: نقد حال، جلد ۱، (پیشینه‌ی عرفان و تصوف مولانا)

مؤلف: دکتر کاظم محمّدی

ناشر: نجم کبری

لیتو گرافی، چاپ و صحافی: موسسه چاپ و نشر ناز

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۱۶۰۰۰ تومان

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۵-۴۲-۳

شابک جلد اول: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۵-۴۳-۰

فهرست مطالب

۷	مقدمه ناشر
۱۱	پیشینه‌ی عرفان و تصوف مولانا
۲۵	اصالت تفکر در عرفان اسلامی
۳۷	تاریخ عرفان اسلامی
۴۳	شخصیت‌های عرفان اسلامی
۴۳	رابعه‌ی عدویه
۴۷	بایزید بسطامی
۵۶	شیخ احمد خضرویه
۵۶	جنید بغدادی
۵۹	حلاج
۶۱	نجم الدین کبری
۶۴	فخر رازی
۶۶	سه سهروردی

۷۱	نجم الدّین رازی
۷۳	خواجه ابوالقاسم قشیری
۷۷	محمّد غزالی
۸۵	احمد غزالی
۸۹	عین القضات همدانی
۹۳	خواجه عبدالله انصاری
۹۷	شیخ روزبهان بقلی شیرازی
۱۰۴	شیخ سعدالدّین حموی
۱۰۶	شیخ سیف الدّین باخرزی
۱۰۹	شیخ محمود شبستری
۱۱۳	فرق فیلسوف و عارف در دیدار ابوعلی سینا و ابوسعید
۱۲۳	شناخت عرفان از دیدگاه عرفای اسلامی
۱۳۵	تعریف عرفان از دیدگاه عرفا
۱۴۵	نمایه

مقدمه ناشر

این کتاب ارزشمند اولین مجلد از سری مجموعه‌ی «نقد حال» است که قرار است با چندین جلد دیگر از همین مجموعه به زیور چاپ آراسته گردد. این مجموعه در حقیقت برگرفته از برنامه‌ی «نقد حال» است. برنامه‌ای رادیویی که حدوداً ۳۸۰ قسمت بوده و از روز سوم تیرماه ۱۳۹۱ برای اولین بار از شبکه رادیویی فرهنگ روی آنتن رفت و در روزهای فرد تا اواخر خردادماه سال ۱۳۹۳ ادامه داشت. این برنامه‌ی ۳۰ دقیقه‌ای در حقیقت نگاهی ژرف و محققانه به نوع مواجهه‌ی حضرت مولانا با میراث فکری و فرهنگی خودش را مورد بررسی قرار داده و بعد وارد زندگی و حیات و نقد آثار و اندیشه‌های حضرت مولانا شده است.

در این برنامه‌ی تعمق برانگیز، بسیاری از مباحث دیرپاب و سخته‌ی عرفان اسلامی مطرح شده و به صورت کاملاً محققانه، اما

به اختصار پاسخ داده شده است.

این برنامه با مجری گری جناب آقای احمد خالصی به چالشی جلدی کشیده شد و با کارشناسی جناب آقای دکتر کاظم محمدی، مثنوی پژوه و مولوی شناس برجسته‌ی معاصر به سرانجامی علمی و محققانه رسید.

طی سالیان متعددی حضور در محضر درس این استاد ارزشمند، و با توجه به نیازسنجی جامعه‌ی معاصر ما که همواره نیازمند تبیین و آشکارسازی مفاهیم دیرپای عرفان اسلامی است که همواره دستخوش انحراف توسط برخی متصوفان عرفان نادان شده و از مسیر اصلی خود که بر مبنای آیات قرآن کریم و شریعت پاک نبوی و ولایت اصیل علوی است، خارج گشته و مسیر انحراف را پوییده است. و هم چنین با نوع تعهد انتشارات نجم کبری بر آگاهی دادن روزافزون فرهیختگان، عرفان پژوهان و جوانان در حوزه‌ی قرآن، دین و عرفان اسلامی بر آن شدیم تا این مجموعه‌ی گران بها را مکتوب کنیم تا بتوانیم این گنج ارزشمند را در بستر زمانی مانا، در اختیار خیل کثیر مردم فرهنگ دوست ایران عزیزمان قرار دهیم.

نام گذاری هر کتاب از این مجموعه بر اساس تعداد برنامه‌هایی که یک موضوع مشخص را پی گیری می کردند صورت گرفته و هر فصلی از کتاب به اشتراکات مفهومی اختصاص یافته است. و به این ترتیب جلد اول از این سری برنامه‌ها به بازشناسی و

مقدمه‌ی پیشینه‌ی عرفان اسلامی (پیشینه‌ی عرفانی مولانا) و شخصیت‌های مطرح و تأثیرگذار پیش از مولانا می‌پردازد. چه، ما برای این که مولانا را بشناسیم باید بدانیم که او وارث چه اندیشه‌ها و چه افکار و چه میراثی است و چون می‌دانیم با استفاده از این میراث، مولانا توانسته تحول و انقلابی شگرف را در شعر و ادبیات و فرهنگ ایرانی زمان خود و پس از خود به وجود بیاورد، به بررسی چند شخصیت مطرح که پیش از مولانا در عرصه‌ی عرفان ایرانی که خوش درخشیدند و نامشان جاودانه ماند پرداخته‌ایم. رابعه عدویه و حسن بصری، بایزید بسطامی حلاج و نجم کبری، ... هم چنین در باب «ریشه‌های عرفان اسلامی» و بحث مشابهت‌ها و تفاوت‌های عرفان اسلامی با دیگر عرفان‌ها و هم چنین تاریخ عرفان اسلامی و تقسیم‌بندی آن در دوره‌های مختلف هم، صحبت شده است.

قابل ذکر است که این مجموعه با اجازه‌ی رسمی جناب آقای دکتر کاظم محمدی به انتشارات نجم کبری به ثبت رسیده است. تمامی تلاش گروه انتشاراتی نجم کبری در این مجموعه بر آن بوده که ساختار کلی صمیمی، ساده و بعضاً عامیانه‌ی پرسش‌های مجری محترم برنامه را با اندک تصرفی لحاظ کرده و همان حالت پرسش و پاسخی را که در طول این سری برنامه‌ها جریان داشته را ثبت نماید. در گروهی از برنامه‌ها که صحبت مجری محترم در مورد بازخوانی نگارش‌های عرفا و افراد مختلف بوده،

برای جلوگیری از اطاله‌ی کلام حذف شده است و تنها آنچه مربوط به بحث اصلی برنامه بوده به ثبت رسیده است. شماره‌های گوناگون سری کتاب‌های نقد حال بر طبق موضوعات واحد، طبقه‌بندی شده و در آخر هر جلد به خلاصه‌بندی جامعی در مورد موضوع مشخص شده می‌پردازد. در اولین جلد از مجموعه کتاب‌های «نقد حال» دوازده برنامه‌ی اول مورد استاد قرار گرفته است.

به امید لحظه‌هایی سرشار از

عشق و معنویت

انتشارات نجم کبری